

PEMBE EV KONFERANSLARINDAN;

ÜNİVERSİTEDE MESLEKİ REHBERLİK

Dr. STEFANOS CEPOĞLU

Avrupa Akademik Oryantasyon Kurumu (FEDORA) Yönetim Kurulu Üyesi ve Yunanistan Millî Eğitim Bakanlağı Uzmanı

İkinci Dünya savaşından sonra ve özellikle 1960 - 1980 yılları arasında ülkelerin ekononmisinde farkedilen refah ve yüksek eğitimin tüm toplum sınıflarının istifadesine açılması neticesinde, yüksek öğrenim gören gençlerin sayısında büyük artış kaydedildi.

Avrupa'da bu yıllar arasında yüksek öğrenim gören öğrencilerin sayısı iki katma, hatta bazı ülkelerde üç katma çıktı.

Üniversite ve yüksek okul öğrencülerinin sayısındaki bu artışın nedenlerini şöyle sıralayabiliriz :

- 1) Eğitim düzeyi düşük aile çocukları da artık, yüksek eğitim görme olanağına sahiboldu.
- 2) Hemen hemen tüm Avrupa ülkelerinde doğum oranında artış farkedildi.
- 3) Yüksek öğretim gören kızların sayısı arttı.
- 4) Eğitim masrafları azaldı. Devlet okuyan öğrencilere maddi yardımda bulunmaya başladı.
- 5) Öğrenciler yüksek eğitim imkânları hakkında etraflı bilgi edinmeye başladılar.

Böylece eskiden ülke nüfuslarının küçük bir azınlığına açık olan üniversite eğitimi aşağı yukarı tüm topluma açıldı.

Yüksek öğretimde öğrenci sayısının artışı, bu öğrencilerin üniversite içinde eğitim olanaklariyle ilgili ihtiyaçları olan bilgileri elde

etme, üniversite hayatına intibaklarını sağlama ve eğitimleri sonunda belli mesleklere yönelmeleri konusunda yardım görmeleri zorunlu bir hale gelmeye başladı.

Üniversitenin küçük bir azınlığa açık olduğu dönemlerde öğrencilerin, üniversite sonrası, çalışma hayatına geçişleri ekseri hallerde problemsiz olurken, günümüzde bu tabloda pek eser kalmadı.

Yabancı üniversiteler bu yeni sorunlara çözüm bulmak için hem üniversiteye aday öğrenciler hem de halen eğitim gören öğrencilerin hizmetine bir mesleki rehberlik servisinin kurulmasını kaçınılmaz bir gerçek olarak gördüler.

Ancak yüksek öğretim seviyesinde bu tür bir rehberlik faaliyeti hiçbir zaman yüksek öğretimin hedeflerini göze almadan yapılabilecek bir faaliyet olarak düşünülemez. Bu yüzden üniversitede mesleki rehberlikten bahsederken bu üniversitenin gaye ve hedeflerinden bahsetmek daha rasyonel bir görüş, bir düşünce olarak kabul edilebilir.

Üniversitenin kendine özel bir eğitim yapısı ve eğitim sistemi sistemi içinde özel bir yeri var. Verdiği eğitim belirli bilgi düzeyine sahip ergin kişilere yöneliyor.

Üniversite eğitiminin genel amaçları iki kategoride toplanabilir. Amaçlardan biri eğitim gören kişinin kendisiyle ilgili. Diğeriyse, içinde hizmet gördüğü (fonksiyonda bulunduğu) toplumla ilgilidir.

Kişinin kendisini ilgilendiren amaçlardan bahsederken Avrupa Konseyinin bu konudaki bir telâkkisinden yararlanabiliriz. Bu görüşe göre üniversite eğitimi kişinin kendini tanıması, gelişmesi, otonom bir şahsiyet yapısına sahip olması ve toplumun istifadesine sunduğu maddi ve ve mânevi olanaklardan en iyi bir şekilde yararlanmasını sağlamaktır.

Toplumun kendisini ilgilendiren amaçlara gelince, yüksek eğitim kişiyi çeşitli toplumsal roller üstlenmesine hazırlayarak toplumun gelişmesine katkıda bulunur.

Yüksek eğitim amaçlarına varmak için öğrencilere bilgi vermesi ve bu bilgüeri kazanmanın yollarını sağlamalı. Mantıklı ve sağlam temellere kurulmuş kritik bir düşünce kabiliyetini geliştirmeli.

Öğrenciye çevresinden, kişiliğinin gelişmesi için gerekli olan unsurları seçmesinde yardımcı olmalı. Yine öğrencilere yaşamlarında başarılı olabilmeleri için meslek seçimlerine yardımda bulunarak, onları meslek hayatına ciddi ve sorumlu bir şekilde hazırlamalı.

Ancak yüksek öğretimin esas görevlerinden biri öğrencilere bilgi kazandırmak ve şahsiyetlerinin gelişmesini sağlamaksa, öte yandan toplum da ihtiyacı olan uzmanlaşmış insan potansiyelini bulabilmeli. Bir başka deyişle, toplum ilerleyip, yenilenmesine yardım edecek kişilerin sağlanmasını eğitim dünyasından bekler.

Tabii çizilen bu tablo beraberinde bazı zorluk ve karşılıklar getirir. Bazı hallerde eğitimin amaçları kişiye yardımdır. Diğer hallerde amaç toplumun ihtiyaçlarına cevap vermek, bu ihtiyaçları karşılamaktır. Üçüncü yol diyebileceğimiz bu iki halin senteziyse, ideal olsa bile, takip edilmesi ve tatbiki oldukça güçtür.

Eğitimin esas gayesi olarak kişiye yardımcı kabul edip toplumun gereksinmelerini gözardı ettiğimiz durumda, birbirlerini pek tanımayan eğitim dünyası ile çalışma - iş dünyasını karşı karşıya getirmiş oluruz. Böyle bir durumda yalnız eğitim dünyasını tanıyan bir genç için çalışma hayatına geçip bu hayata uyumu çok zor olur.

Bu durumun aksine toplumun ihtiyaçlarına cevap vermeye yönelik ve bu ihtiyaçlara öncelik veren bir eğitim sistemi kabul ettiğimizde, eğitim sisteminin ekonomik hayatın gölgesinde fonksiyonda bulunduğunu kabul etmek zorunda kalırız. Hatta böyle bir durumda gençleri belirli mesleklere, belirli çalışma sahalarına yönelmekten başka çare bulamayız.

Ayrıca böyle bir sistemin daha da önemli zayıf tarafları var. Günümüzde gelişmekte olan ekonomi ve teknoloji büyük bir hareketlilik gösteriyor. Çalışma hayatının insan potansiyeline ihtiyacında tahmin ile gerçek arasında büyük bir orantısızlık var. Üniversite eğitiminin süresi de göz önüne alınırsa, orantısızlık daha da artar. Hatta belirli meslek sahaları ve coğrafi bölgeler hakkında uzun veya kısa vadeli tahminler yapmak pratikte imkânsızdır. Son yıllarda çalışan nüfus hakkında yapılan çoğu tahminlerin yanlış olduğu ortaya çıktı.

Teknolojik gelişmenin doludizgin koştığı dünyamızda, bugün yapılan yanlışların ileride doğuracağı neticelerin sonuçlarını göze almamak imkânsızdır. Yarının dünyasının toplumsal ve ekonomik yapısını bilmeden hiçkimse on yıl sonra gerekli olacak mühendislerin, fizikçilerin, kimyacıların sayısını belirleme sorumluluğunu üstlenemez.

Tabii bütün bunlara karşı ekonominin ve toplumun ihtiyaçlarını hesaba katmadan eğitim plânlaması yapılamaz. Aynı zamanda da yarınki toplumun ihtiyacı olduğu iş sahalarında çalışacak bugünkü öğrencilerin istek arzu ve motivasyonlarını göz ardı etmek de düşünlenecek bir çözüml yolu olamaz.

Öyleyse geriye kalan, kişi ile toplum ihtiyaçları arasındaki bu karşıtlıkları dialektik bir görüş altında ele alıp çözüme varmaktır.

İşte tam bu noktada Üniversite bünyesinde bir Rehberlik Merkezi'nin fonksiyonda bulunmasıyla, kişi-toplum ihtiyaçlarının çözümlüne dialektik bir yoldan gidilebilir.

Böyle bir servisin çalışması neticesinde öğrenci üniversiteye girişinden sonra kademeli bir şekilde üniversite hayatının icap ve şartlarına uyum sağlayabilir. Bu kademeli uyum da, öğrencinin ciddi ve güvenilir bir enformasyona dayanıp alacağı bir sıra kararlar neticesinde olabilecek. Bu enformasyonun esas niteliği öğrencinin istek ve arzularıyla, sosyal çevresinin istifadesine sunduğu olanaklar arasında bir köprü teşkil etmesidir. Konumuzu ilgilendiren yanılla da bu köprü yüksek öğretim dünyasıyla çalışma - iş hayatı dünyası arasında kurulacak köprüdür. Üniversite hayatı süresince de bu tür, birbirini takibeden, bir sıra kararlar alması da kaçınılmaz olacaktır.

Böyle bir görüş açısı altında mesleki rehberlik gencin hayatının belirli bir anında olagelen bir vetire olmayıp, aksine uzun bir zaman süreci içinde yer alan bir olgu olmuş oluyor.

Fransız mesleki rehberlik uzmanları, mesleki rehberliği, füzelerin, yörüngelerinden çıktığında tekrar yörüngelerine yerleşmeleri için üzerlerinde takılı, yörünge düzeltme diyebileceğimiz sisteme benzetirler. Füzeler bu sistem sayesinde devamlı bir şekilde çevrelerinden aldıkları mesajları değerlendirip, yörüngelerini kontrol altında tutarlar. Böylece sistem, lüzum olduğu hallerde, füzenin çoğu

kere sabit olmayan hedefine varması için yörüngesini kaybettiğinde, onu düzeltir.

İşte Fransızlara göre füzelerin bu yörünge düzeltme sistemi, mesleki rehberlikte, bir enformasyon ve mesleki rehberlik servisinin kendisidir.

Bu füze örneğinden hareketle iki ayrı faaliyeti tecrit edebiliriz :

- Hedefin aranması ve tespiti.
- Tespit edilen hedefe varmak için füzenin kendi kendisini doğru yörüngeye yerleştirmesi.

Füzenin bu iki faaliyeti mesleki rehberliğin iki esas gayesini teşkil eder :

— Mesleki rehberliğin birinci gayesi her üniversite öğrencisinin veya üniversiteye girecek öğrencinin geleceğini plânlama zorunda olduğunu kavraması ve kendisi için bir hayat plânı çizmesinin kaçınılmaz bir gerçek olduğunu anlamasıdır. Bu da hedefin tespiti-
tidir.

— Mesleki rehberliğin ikinci gayesi, üniversite öğrencisinin icap ettiği hallerde üniversitede eğitimini düzeltmesi, daha iyiye doğru gehştirmesidir. Bu da öğrencinin hizmetinde olan bir mesleki rehberlik servisinin sağlayacağı enformasyon neticesinde alacağı bir sıra kararlarla sağlanabilecek. Aldığı her kararda öğrenci alternatif çözüm şekilleri tespit edip, olası sonuçları değerlendirme durumunda olmalıdır. Bu ikinci gaye de füzenin çevresinden mesajları alıp değerlendirmesi ve yörüngesini çizmesidir.

Üniversite öğrencisinin aldığı her kararın sonuçları üç ayrı alana yakından ilgüidir. Bunlar ekonomik - mesleki ve arzulanan hayat (yaşam) tarzıdır. Ancak her halde karar kişiye aittir. Seçim işlemiyse çoğu kere oldukça güçtür. Zira her seferinde göze alınması gereken değişkenlerin sayısı büyüktür. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkiler de çoğu kere net bir şekilde ortaya çıkmaz.

Bu düşünce ve verilerle üniversite bünyesinde fonksiyonda bulunacak bir mesleki rehberlik servisinin başlıca gayeleri, öğrencilere gelecekleriyle ilgili karar almalarında gerekli psiko - pedagojik yardım ve enformasyon vermektir. Bu yardım ve enformasyon öğren-

cinin kendi sorumluluğu altında karar almaya yetenekli kılacak nitelikte olmalıdır. Zira bu kararlar çağdaş hayat şartlarının hüküm sürdüğü bir çevrede, öğrenci şahsiyetinin gelişmesine yardım edecektir.

Bunun için rehberlik servisinin faaliyetleri arasında sırasıyla aşağıdaki faaliyetleri sayabiliriz :

- Öğrencilerin karar almalarını destekleyecek, güvenilir ve sorumlu her türlü enformasyon vermek.
- Öğrencinin karar alırken kendisine gerekli psiko - pedagojik desteği sağlamak.
- Yüksek eğitimle çalışma hayatı arasında köprü vazifesini görmek.

Özellikle enformasyon :

- Tüm öğrencilerin ve üniversiteye girecek öğrencilerin hizmetine açık tutulmalı.
- Tüm üniversite öğrencilerinin ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde organize edilmeli. Hem eğitim hem çalışma dünyasının gerçeklerini net bir şekilde öğrencilere sunmalı. Eğitimden çalışma hayatına geçiş için gerekli tüm bilgi ve elemanları öğrencinin elinin altında buldurmalı.
- Nitekim enformasyon öğrenciye, çevresinde gerçekle ilgisi olmayan her türlü bilgileri elekten geçirmesine katkıda bulunmalı.

Mesleki rehberlik servisinin vereceği psiko-pedagojik destekse;

- Öğrencinin seçim yaparken, bu seçimi kendi kişiliğinin özelliklerini dikkate almadan yapmasını önlemeli.
- Öğrencinin arzularını, isteklerini motive eden ve çoğu kere ortaya serilemeyen faktörleri gün ışığına çıkarmalı.
- Öğrenciye, kendi istek ve arzularıyla, kabiliyetleri arasında bulunması olası olan karşıtlıkların farkına varmasına yardım etmeli.

Bu durumda bir mesleki rehberlik merkezinde gerçekleşmesi olası çalışmalar iki seviyede olabilir :

— Birincisi kişisel seviyede.

— İkincisi grup seviyesinde.

Kişisel seviyede öğrenciye seçeceği meslekle ilgili plânlamayı yapmak. Öğrenciye ihtiyacı olduğu her türlü psiko-pedagojik desteği ve enformasyonu vermek.

Grup seviyesindeyse, mesleki rehberlik servisinden aynı karakterde problemleri olan öğrencilere toplu bilgi ve desteği sağlamaktır.

Bütün bunların neticesinde bir üniversite mesleki rehberlik merkezi için bir diğer gaye, Üniversitelere, verdikleri eğitimin yapısıyla ilgili önerilerde bulunmak, bu yapının değişmesi, zenginleştirilmesi icabettiği bazı hallerde, bu gerçeği ortaya çıkarmaktır.

Günümüzde üniversite öğrencilerinin artan rehberlik ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla Avrupa Üniversiteleri eğitim faaliyetlerinin kapsamı içine mesleki rehberlik servislerinin kuruluşunu da eklemeyi kaçınılmaz bir gerçek olarak gördüler.

Bu servisler, İngiltere dışında, diğer Avrupa ülkelerinde «Enformasyon ve Mesleğe Yönelme Merkezi» adı altında iki ayrı servis olarak faaliyet göstermektedirler. İngilizler bu iki merkezi «Mesleğe Yönelme» olarak adlandırabileceğimiz «Service of Careers Guidance» adı altında tek bir servis olarak faaliyette bulunduruyorlar.

Enformasyon sevişlerinin görevi lise son sınıfından yüksek öğretime veya çalışma hayatına geçen öğrencilere eğitim veya çalışma hayatıyla ilgili, ihtiyaçları olan ayrıntılı bilgiyi vermek, verilen bu bilgiyle ilgili gerekli açıklamaları yapmaktır. Yine bu enformasyon servislerinin büyük görevi, üniversite öğrencilerinin geçiş devresi olarak adlandırdığımız eğitimden meslek hayatına geçiş devresinde kendilerine yardımcı olmak, ihtiyaçları olan gerekli enformasyonu vermektir. Özellikle son yıllarda Üniversite Mesleki Rehberlik Servislerinin esas gayesi bu adım ettiğimiz eğitimden çalışma hayatına geçiş devresi için özel programlar hazırlamaktır. Bu özel programlara bir örnek olarak Belçika ve Fransız Üniversitelerinin Çalışma ve Sanayi Bakanhklarıyla ortaklaşa yürüttükleri programlar verilebilir. Bu programlara göre her bir fakülte veya okulda okutulan derslerden edinilen bilginin çalışma hayatının hangi sahasında tatbik edilebileceğini araştırmak, edinilen bu tecrübeyi fakülte veya bölümlerde eğitim gören öğrencilerin hizmetine sunmaktır.

Mesleğe Yönelme Merkezlerinin gayesi öğrencilerin üniversite hayatına uyum sorunlarına çözüm bulmak, meslek seçiminde rol oynayan psikolojik faktörlerin, öğrencinin çıkarma faydalı olacak bir şekilde karşılanmasını sağlamaktır.

Bu merkezlerin faaliyetinden edinilen tecrübenin ışığı altında, üniversite enformasyon servislerinin yoğun bir çalışma temposu içinde oldukları söylenebilir. Aksine, Mesleğe Yönelme Merkezlerinin çalışmalarıyla ilgili olarak bazı yorumlarda bulunacaksak, bu merkezlere başvuru sayısının çok düşük olduğunu görüyoruz. Üniversite hayatına intibak problemleri olan birkaç öğrenci dışında, meslek seçiminde kendilerine yardım bulabilmek amacıyla başvuruda bulunan öğrencilerin bir elin parmaklarında sayılacak kadar az olduğunu farkediyoruz.

2 nci Avrupa Üniversitelerde Mesleki Rehberlik sempozyumunda ileri sürülen görüşe göre bu gerçek bizleri üniversite bünyesinde faaliyet gösteren mesleki rehberlik servislerinin öğrencinin geleceğini kavramak ve kendisine bir hayat plânı çizmesinde başlıca rolü oynadığını kanıtlıyor.

Öte yandan enformasyon servisinin yoğun faaliyeti öğrencinin kendi hayat plânını çizerken bunu kendisini çevreleyen dünyanın sosyo - ekonomik yapısının nitelikleriyle bir uyumda bulunmasına öncelik verdiğine bir kanıttır.

Bunun en güzel örneğini 3 üncü Avrupa Üniversitelerde Mesleki Rehberlik Sempozyumunda açıklanan bir ön araştırmanın neticelerinde bulabiliriz. Bu araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin yüzde 80'i bulan bir çoğunluğu, bir üniversite mesleki rehberlik merkezinden, mensubu oldukları toplumun sosyo-ekonomik karakteriyle ilgili güvenilir enformasyon kaynaklarına ihtiyaçları olduğunu açıkça ifade ediyorlar.

Aynı araştırmada bu tür enformasyon ihtiyacını üniversitenin her öğretim seviyesinde bulunan öğrencilerin aşağı yukarı aynı frekansta ifade ettiklerini görmek de üzerinde düşünülmesi gereken bir gerçek olarak çıkıyor.

Üniversiteye yeni giren bir öğrenciyle, üniversite son sınıfında bulunan bir öğrencinin de aynı ihtiyacı ifade etmesi, günümüzde

yüksek öğretime giren gençlerin bu öğretimi kendilerini meslek hayatına hazırlayan bir vasıta olarak gördüklerini kanıtlar niteliktedir. Sempozyumda ifade edilen bir korku da acaba üniversiteler günümüzde bir kültür ve ilmi bilgi kaynağı olmaktan çok, gençleri yalnızca çalışma hayatına hazırlayan bir araç karakterini mi kazanıyor? Bu sorunun cevabı ne olursa olsun, üniversiteyi çalışma hayatına götüren bir köprü niteliğinde gören genç öğrenciler için bir mesleki rehberlik merkezinden beklenen yardımın yalnızca enformasyon etrafında yörüngeleşmesi de bir dereceye kadar olağan görülmeli.

Avrupa üniversitelerinin bünyesinde çalışmalarını sürdüren mesleki rehberlik servisi sorumluları, çalışmalarını daha başarılı bir şekilde sürdürmek, karşılaştıkları sorunlara etkin çözüm şekilleri bulabilmek için 1980 yılından bu yana her üç yılda bir, bir araya gelmektedirler. Böylece 1 inci Avrupa Üniversitelerde Mesleki Rehberlik Sempozyumu 1982 yılında İtalya'da, ikincisi 1985 yılında Fransa'da, üçüncüsü geçen yıl Yunanistan'da dördüncüsü de 1991 yılında Almanya'da olacak.

Bu sempozyumların içinden üniversite mesleki rehberlik servislerinin çalışmalarını ilgili ortaya çıkan bir diğer gerçek de, bu merkezlerin karşılaştıkları problemlerin niteliğiyle ilgilidir.

Avrupa üniversitelerinin bünyesinde görev yapan mesleki rehberlik servisinin çoğu benzer karakterde problemlerle karşılaşmaktadır. Çağdaş hayat tarzı, mesajların, haberlerin, kolay ve çabuk iletişimi çoğu ülkelerde, komşu ülkeler olsun, birbirinden uzak ülkeler olsun, bu yakın karakterli problemleri doğurmaktadır. Böylece bu sorunların ülkeler arasında ortaklaşa bir çaba ile çözülmesine ve aynı zamanda ülkeler arasında elde edilmiş tecrübenin alışverişine olanak vermektedir.

Mesleki rehberlik merkezleri bünyesinde karşılaşılan bu benzer karakterli problemlere somut bir örnek bilgisayarın enformasyon ve mesleğe yöneltme faaliyetlerinde kullanılmasıdır.

Bugüne kadar mesleki rehberlik servislerinin bünyesinde çalışanların çoğunluğu, sosyal ilimleri üzerinde eğitim görüp, rehberlik konularında ihtisas kazanmış kişilerdir.

Rehberlik servislerinin sorumluluğunu yüklenen bu kişiler, bugüne kadar her türlü yazılı ve optiko-akustik dokümanı kullanarak, öğrencilerin rehberlikle ilgili sorunlarına cevap vermeye çalışıyorlardı.

Ancak günümüzde bilgisayar teknolojisi, mesleki rehberlik sahasında sağladığı sayısı büyük tatbikat olanaklarıyla, yavaş yavaş mesleki rehberlik merkezlerinin yapı ve çalışmalarında köklü değişmelere yol açtı.

Bilgisayarın mesleki rehberlik merkezlerinde göreve girmesiyle hertürlü enformasyon kaynağına çabuk ve kolay bir şekilde erişip, istenilen bilgiyi elde etmede hiçbir zorluk kalmadı. Hatta, çoğu kere, istenilen bu bilgiyi elde etmek için rehberlik merkezi sorumlusunun araya girip yardımda bulunmasına gerek kalmadı. Enformasyonu evde, okulda, hatta çoğu Avrupa ülkelerinde yol üzerinde kurulan cihazlardan elde etmek olanağı bir gerçek oldu. Enformasyona herhangi bir kişinin yardımına ihtiyaç hissetmeden varmak, düşüncelerini, arzularını dışa vurmak istemeyen bir kişi için olumlu bir olanak olsa bile, genellikle bu yardımsız elde edilen bilgiyi kullanıp kararlara varmak, kişinin kendisi için tehlike yaratacak nitelikte olabilir.

Son yıllarda bilgisayar teknolojisinin mesleki rehberlik merkezlerinin çalışmalarındaki rolünü ve ortaya çıkan yeni gerçekleri incelemek amacıyla mesleki rehberlikle ilgilenenlerin problem üzerine eğilmelerine yol açtı. 1986 yılında Brüksel'de ve geçtiğimiz Haziran ayında Cambridge'de bilgisayarın mesleki rehberlik hizmetlerindeki rolünü incelemek gayesiyle iki kongre yapıldı.

Bu iki kongreden edinilen tecrübe neticesinde varılan bazı sonuçlara göre :

Bilgisayar, mesleki rehberlik merkezlerinin kullandıkları araçlara eklenebilecek yeni bir araç olarak kabul edilmeli. Bu yeni teknoloji mesleki rehberlik merkezlerinin enformasyon ve mesleğe yöneltme sahasında öğrenciye sağladıkları imkânlar arasında yeni bir alternatif olarak nitelenebilir. Bilgisayar hiçbir zaman öğrencinin karar alma vetiresinde rol oynayan psiko - sosyal prosesünün bir kenara itilip bırakılmasına fırsat vermemeli. Karar alma vetiresinde rol oynayan kişisel ve sosyal faktörler hiçbir zaman gölgede kal-

mamalı. Ayrıca bilgisayarın hizmete girmesi, öğrencinin problemine çözüm bulmak için girişeceği arama çabalarına engel olacak şekilde işlemine imkân vermemeli.

Şu anda bilgisayar teknolojisinin mesleki rehberlik servislerinin faaliyetlerine iştiraki, hiçbir halde bu merkezlerin rolünü değiştirecek nitelikte olmamalı. Aksine, bu merkezlerin gayelerine erişmesi, rollerinde başarılı olması, daha iyi hizmet şartları sağlaması yönünde kullanılmalıdır.

Ancak ne var ki, bu yeni teknolojinin zaman geçtikçe gün ışığına çıkan sayısız tatbikat olanakları, mesleki rehberlik merkezlerinin çalışma ve hizmet görme felsefelerinde değişik yön verecek şekilde bir zorlama yaptığı bir gerçektir.

Yeni teknolojinin üniversite mesleki rehberlik merkezlerinin çalışmalarına ne gibi bir yön vereceği konusunu bir kenara bırakacak olursak, bu merkezlerin üniversite öğrencilerinin üniversite hayatına intibakı, eğitimlerinde başarı sağlamaları ve çalışma hayatına başarılı bir geçiş yapabilmeleri için çalışmalarını sürdürmelerinde gerekliliğin, şüphe götürmeyen bir gerçek olduğu kanıtına varmış bulunuyoruz.

Mesleki rehberlik faaliyetinin içinden öğrencileri motive edip, üniversitede başarıyla, çalışma hayatındaki başarı arasında ilişkinin bir gerçek olduğunun kanıtına varmalarını sağlamalıyız. Geleceğin nasıl olacağı üzerinde düşünmeden yalnız bugünün gerçeğine dayanıp yarını plânlamanın tehlikeli olabileceğinin bilincine varmalarını sağlamalıyız.

İşte tek kelimeyle mesleki rehberliğin üniversitedeki yeri ve bu tür rehberliğe ihtiyaç bu gerçekten doğmaktadır, diyebiliriz.

Konuşmamı bu noktada bitirirken, üniversitede mesleki rehberlik konusunu sizlerle karşılıklı bir fikir alışverişi içinden sürdürmeyi arzu ederseniz, benim bu alandaki tecrübelerimin zenginleşmesine fırsat vereceğinizden eminim.